

Sir Humphry Davy (17 December 1778 - 29 May 1829)
 סר האמפרי דייווי (17 דצמבר, 1778 - 29 מאי, 1829)

אפיק ושות' עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS & NOTARY

גיליון 414 : 29 מאי, 2024
 Issue 414: 29 May, 2024

הגיליון המקצועי הדו שבועי של **אפיק ושות'**, עורכי דין ונוטריון

The Bi-Weekly Professional Magazine of **Afik & Co, Attorneys and Notary**

החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב-יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609, פקס 03-609.5.609
 103 Ha'Hashmonaim St., POB 20144, Tel Aviv 6120101, Israel, Telephone: +972-3-609.3.609

Afik & Co. marks the day of demise of British chemist Sir Humphry Davy (17 December 1778 - 29 May 1829), presidents of the Royal Society in the years 1820 – 1827.

אפיק ושות' מציינת את יום פטירתו של הכימאי האנגלי סר האמפרי דייווי (17 דצמבר, 1778 - 29 מאי, 1829), נשיא החברה המלכותית בשנים 1820-1827.

1. התיקון המוצע לחוק תובענות ייצוגיות – האם באמת רלוונטי? / עו"ד שלי וילנר

The proposed Israeli Class Actions Law Amendment – Is it Relevant at All? / Shelly Wilner, Adv.

מאמר בנושא ניסיון המחוקק הישראלי לעצור את תופעת תביעות השווא הייצוגיות והשאלה האם תיקון החוק המוצע כלל יכול לסייע. את המאמר כתבה עו"ד שלי וילנר ממשרד אפיק ושות'.

את המאמר בשפה העברית ניתן למצוא בקישור: <http://he.afiklaw.com/articles/a414>
 An article on the Israeli legislator's attempt to stop the phenomenon of frivolous class claims and the question of whether the proposed amendment to the law can assist at all. The article was written by attorney Shelly Wilner of Afik & Co. The article in English may be found at the link: <https://www.afiklaw.com/articles/a414>

2. עדכוני פסיקה

Legal Updates

א. מתווך לא זכאי לדמי תיווך בעבור חלק בעסקה שנעשה לאחר תום תקופת ההמשכיות של הסכם תיווך

מחוזי מרכז-לוד: לשם קבלת עמלת תיווך (למעט תיווך במקרקעין) מתווך נדרש להראות הסכם תיווך ושהיה הגורם היעיל לקשירת העסקה. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/16487>

A middleman is not entitled to commission for that part of the transaction made after expiry of the tail period of the middleman agreement. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/16488>

ב. מכירת נכס פרטי של בעל מניות לצורך כיסוי חובות החברה לא תחשב כעילה להרמת מסך

שלום ת"א: ניתן ליחס חוב של חברה לבעל מניות בה, אם הוא עשה שימוש לרעה באישיות המשפטית הנפרדת של החברה, כגון לצורך הונאה או קיפוח של נושה של החברה; אינדיקציה לשימוש לרעה כאמור יכולה להיות ערבוב כדרך קבע בין נכסיו הפרטיים של בעל המניות לבין נכסיה החברה. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/16489>

Sale of a shareholder's private asset for covering company debts shall not be deemed a cause for piercing the corporate veil. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/16490>

ג. הצהרה על כוונה להינשא עשויה להוות אינדיקציה להעדר מעמד של זוג כידועים בציבור

העליון: מוסד הידועים בציבור מהווה חלופה למוסד הנישואין ולא שלב בייניים בין חברות לנישואין; משכך, אין בהצהרה על כוונה להינשא, כדי ללמד כי בני הזוג התכוונו להחיל את ההשלכות הנובעות מדיני הנישואין קודם לכן ואף ניתן לראות בה כהסכמה מכללא שהשלכות אלו לא תחולנה אלא לאחר מועד הנישואין. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/16491>

An intention to marry may be an indication to lack of a common law marriage status. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/16492>

ד. במקרה של העדר גמירות דעת חוזית עסקת מתנה תבוטל אף אם הושלמה

משפחה קריות: חוזה למתן מתנה נכרת באמצעות הצעה וקיבול ודורש גמירות דעת חוזית; קיימת חשיבות יתרה לגמירות דעתו של הנותן וכי פעל מרצונו החופשי. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/16494>

A gift agreement will be voided if the contracultural intent requirement has not been met, even if the transaction was completed. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/16495>

ה. פרסום לשון הרע מתוך אמונה אישית שהדבר נכון אינו פוטר את המפרסם מאחריות

השלום רחובות: לשם הגנה מפני לשון הרע על הפרסום להיות סביר, אין לפרסם דבר שהמפרסם לא האמין באמתותו, יש לנקוט מראש אמצעים סבירים לשם בחינת אמתות הפרסום, ואל למפרסם להתכוון לפגוע יתר על המידה. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/16496>

Publishing defamation out of a personal belief that it is true does not by itself absolve the publisher from liability. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/16497>

ו. בנק העושה שימוש במסמכי לקוח כ"דוגמה" לשימוש על ידי אחרים מפר את חובת הפרטיות של הלקוח

השלום בת-ים: בין הבנק ללקוחותיו חובת סודיות מוסדית היסטורית שנובעת ממערכת היחסים החוזית המיוחדת שביניהם. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/16498>

A bank that uses customer documents as an "example" for use by others infringes upon the customer's right to privacy. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/16499>

אפיק משפטי הוא המגזין המקצועי של משרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון, המופץ אחת לשבועיים לקהל של אלפי אנשים ברחבי העולם וכולל מידע מקצועי תמציתי בנושאים משפטיים-עסקיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה או הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסירו/צרפו אותי לרשימת התפוצה". מגזין זה כפוף לזכויות יוצרים אך ניתן להעבירו לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמות וללא כל שינוי. אין באמור במגזין ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות לעורך דין על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי. למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>

Afik News is the bi-weekly legal and business Israel news bulletin published by Afik & Co. (www.afiklaw.com). Afik News is sent every second week to an audience of thousands of subscribers worldwide and includes concise professional data on legal and business Israeli related issues of interest to the business community in areas in which the Afik & Co. firm advises. For removal (or joining) the mailing list please send an email to newsletter@afiklaw.com with the title "Please remove from mailing list" or "Please add me to the mailing list." The Afik News bulletin is copyrighted but may be freely transferred provided it is sent as a whole and without any changes. Nothing contained in the Afik News may be treated as a legal advice. Please contact an attorney for a specific advice with any legal issue you may have.

For previous Afik News publication see <http://www.afiklaw.com>

<p align="center">התיקון המוצע לחוק תובענות ייצוגיות – האם באמת רלוונטי? / עו"ד שלי וילנר</p>	<p align="center">.1</p>
<p>The proposed Israeli Class Actions Law Amendment – Is it Relevant at All? / Shelly Wilner, Adv.</p>	
<p>מאמר בנושא ניסיון המחוקק הישראלי לעצור את תופעת תביעות השווא הייצוגיות והשאלה האם תיקון החוק המוצע כלל יכול לסייע. את המאמר כתבה עו"ד שלי וילנר ממשרד אפיק ושות'. עו"ד שלי וילנר הינה עורכת דין המוסמכת בישראל, חלק מצוות משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקדת בדיני חברות, ליטיגציה מסחרית ודיני מקרקעין. עו"ד וילנר בוגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב. עו"ד וילנר מוסמכת על ידי האפוטרופוס הרשמי להחתמה על יפויי כוח מתמשכים. את המאמר ניתן למצוא בקישור: http://he.afiklaw.com/articles/a414</p>	
<p>An article on the Israeli legislator's attempt to stop the phenomenon of frivolous class claims and the question of whether the proposed amendment to the law can assist at all. The article was written by attorney Shelly Wilner of Afik & Co. Shelly Wilner, Adv. is an attorney in the office of Afik & Co. (www.afiklaw.com). Her practice focuses primarily on the commercial and corporate law, litigation and real-estate. Advocate Wilner holds a major in law from the Tel Aviv University. The article in English may be found at the link: https://www.afiklaw.com/articles/a414</p>	
<p align="right">עדכוני פסיקה</p>	<p align="center">.2</p>
<p>Legal Updates</p>	
<p>מתווך לא זכאי לדמי תיווך בעבור חלק בעסקה שנעשה לאחר תום תקופת ההמשכיות של הסכם תיווך</p>	<p align="center">.א.</p>
<p align="center">ת"א 55405-11-22 גיא 11 השקעות בע"מ - אלירן טויטו, 16.05.2024, בית המשפט המחוזי מרכז- לוד, כב' השופט יעקב שפסר</p>	
<p>מוכר בעסקת מכירת חברה סירב לשלם דמי תיווך בעבור מימוש האופציה החד-צדדית של הרוכשת לרכישת יתר מניות החברה על אף שתנאי האופציה הופיעו בהסכם הרכישה שנכרת בתיווך המתווכים, וזאת בין היתר מכיוון שהסכם התיווך היה מוגבל לשנה אחת ובגין מכירת 75% מהחברה, והאופציה לרכישת מלוא יתרת המניות מומשה לאחר למעלה משנה.</p> <p>בית המשפט דחה את טענת המתווך מכיוון שממימוש האופציה אינו חלק מעסקת התיווך. על סוגי התיווך (למעט תיווך במקרקעין) ניתן להחיל מתווה מסגרת כללי לפיו מתווך נדרש להוכיח קיומם של שני תנאים עיקריים כתנאי לזכאות לדמי תיווך: קיומו של הסכם תיווך; והיותו הגורם היעיל לקשירת העסקה. כאן, היה הסכם תיווך שניסח המתווך, אשר ידע על שני השלבים של העסקה, אולם ההסכם דיבר רק על עמלה בגין מכירת 75% מהחברה והמתווך היה הגורם היעיל רק להתקשרות הראשונית בין הצדדים ולעסקה. יתרה מכך, הזכאות לעמלה בהסכם אינה בלתי מוגבלת בזמן והיא תלויה בתקופת "המשכיות" (הידועה בכינוי תקופת "tail") אשר קיימת לאחר סיום תוקפו של הסכם התיווך, זאת להבדיל מהאמירה שהסכם התיווך חל גם על האופציה בכל סיטואציה עתידית שהיא. כך, מכיוון שהאופציה לרכישת יתרת מניות הייתה חד צדדית של רוכשת המניות, היא מומשה לאחר תום תקופת הסכם התיווך וההסכם הגביל את העמלה לחלק הראשון של העסקה, המתווך לא זכאי לעמלה על מה שאין בגינו הסכם ובכל מקרה אינו "גורם היעיל" לקשירת חלק זה של העסקה.</p>	
<p>A middleman is not entitled to commission for that part of the transaction made after expiry of the tail period of the middleman agreement</p>	
<p>A seller in a transaction for a sale of a company refused to pay the middleman for exercising the purchaser's unilateral option to purchase the remainder of the company's shares, even though the terms of the option appeared in the purchase agreement concluded through the brokerage of the middleman, including because of the fact that that middleman agreement was limited to one year and the sale of 75% of the company, and the option was exercised after lapse of such year.</p> <p>The Court rejected the middleman's contention because exercise of the option was beyond the scope of the middleman agreement. A middleman (except for real estate brokerage) is entitled to a commission only if the following two cumulative main conditions are met: the existence of a middleman agreement; and being the effective factor in tying the deal. Here, there was a middleman agreement drafted by the middleman who knew about the two stages of the transaction but the agreement referred only to the sale of 75% of the company and the middleman was the effective factor only of the initial engagement between the parties and the transaction. Moreover, the right to a commission in the agreement is not unlimited in time and depends on the "continuity" period (known as the "tail" period) which exists after the expiration of the middleman agreement, different from a statement that the middleman agreement also applies to the option in any future circumstances. Thus, as the option to purchase the rest of the shares was unilateral of the purchaser of the shares, it was exercised after the end of the period of the middleman agreement and the agreement limited the commission to the first part of the transaction, the middleman is not entitled to a commission for the part for which no agreement applies and in any case was also not the " effective factor" for binding this part of the transaction.</p>	

ב. הצהרה על כוונה להינשא עשויה להוות אינדיקציה להעדר מעמד של זוג כידועים בציבור

רע"א 3323/23 שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני ואח', 06.05.2024, בית המשפט העליון, כב' השופטים יעל וילנר, יצחק עמית, דוד מינץ

זמן קצר טרם מועד חתונתה נהרגה בת הזוג בתאונת דרכים. המבטחת סירבה לפצות את בן הזוג. בית המשפט העליון קיבל את עמדת המבטחת, היות ובן הזוג לא רכש מעמד של ידוע בציבור. תנאי להכרה בבני זוג כידועים בציבור הוא כוונתם להחיל על יחסיהם את מכלול הזכויות והחובות הכלכליות הנובעות מדיני הנישואין באותו מועד. מוסד הידועים בציבור מהווה חלופה למוסד הנישואין ולא שלב בייניים בין חברות לנישואין. משכך, אין בהצהרה על כוונה להינשא, כדי ללמד כי בני הזוג התכוונו להחיל את ההשלכות הנובעות מדיני הנישואין קודם לכן ואף ניתן לראות בה כהסכמה מכללא שהשלכות אלו לא תחולנה אלא לאחר מועד הנישואין. כאן, בני הזוג אמנם התכוונו להתחתן בעתיד אך לא מן הנמנע כי בכוונה זו יש להעיד כי לא התכוונו להחיל את החובות הנובעים ממוסד הנישואין טרם לכך. לכן, בהעדר ראיות אחרות לכך שהם התכוונו להחיל חובות אלו קודם לחתונה הרי שבן הזוג אינו ידוע בציבור ואינו זכאי לפיצוי מהמבטחת.

An intention to marry may be an indication to lack of a common law marriage status

Shortly before her wedding, the to be bride was killed in a car accident. The insurer refused to compensate the spouse.

The Supreme Court accepted the insurer's contention and held that the spouse is not entitled to a common-law spouse status. A condition for the recognition of common-law marriage is the couple's intention to apply to their relationship the set of economic rights and obligations arising from the marriage laws. The institution of common-law marriage is an alternative to the institution of marriage and not an intermediate stage between friendship and marriage. Therefore, the declaration of intention to marry, cannot serve as an indication that the couple intended to apply the rights and obligations arising from the marriage laws earlier, and it can even be seen as an implicit agreement that these consequences will not apply until after the time of marriage. Here, the couple intended to marry in the future, but it is not unreasonable to contend that this intention indicates that they did not intend to apply the obligations arising from the status of marriage prior to the time of marriage. Therefore, in the absence of other evidence that they intended to apply these obligations prior to the wedding, the spouse is not entitled to a common-law spouse and therefore is not entitled to compensation from the insurer.

ג. הצהרה על כוונה להינשא עשויה להוות אינדיקציה להעדר מעמד של זוג כידועים בציבור

רע"א 3323/23 שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני ואח', 06.05.2024, בית המשפט העליון, כב' השופטים יעל וילנר, יצחק עמית, דוד מינץ

זמן קצר טרם מועד חתונתה נהרגה בת הזוג בתאונת דרכים. המבטחת סירבה לפצות את בן הזוג. בית המשפט העליון קיבל את עמדת המבטחת, היות ובן הזוג לא רכש מעמד של ידוע בציבור. תנאי להכרה בבני זוג כידועים בציבור הוא כוונתם להחיל על יחסיהם את מכלול הזכויות והחובות הכלכליות הנובעות מדיני הנישואין באותו מועד. מוסד הידועים בציבור מהווה חלופה למוסד הנישואין ולא שלב בייניים בין חברות לנישואין. משכך, אין בהצהרה על כוונה להינשא, כדי ללמד כי בני הזוג התכוונו להחיל את ההשלכות הנובעות מדיני הנישואין קודם לכן ואף ניתן לראות בה כהסכמה מכללא שהשלכות אלו לא תחולנה אלא לאחר מועד הנישואין. כאן, בני הזוג אמנם התכוונו להתחתן בעתיד אך לא מן הנמנע כי בכוונה זו יש להעיד כי לא התכוונו להחיל את החובות הנובעים ממוסד הנישואין טרם לכך. לכן, בהעדר ראיות אחרות לכך שהם התכוונו להחיל חובות אלו קודם לחתונה הרי שבן הזוג אינו ידוע בציבור ואינו זכאי לפיצוי מהמבטחת.

An intention to marry may be an indication to lack of a common law marriage status

Shortly before her wedding, the to be bride was killed in a car accident. The insurer refused to compensate the spouse.

The Supreme Court accepted the insurer's contention and held that the spouse is not entitled to a common-law spouse status. A condition for the recognition of common-law marriage is the couple's intention to apply to their relationship the set of economic rights and obligations arising from the marriage laws. The institution of common-law marriage is an alternative to the institution of marriage and not an intermediate stage between friendship and marriage. Therefore, the declaration of intention to marry, cannot serve as an indication that the couple intended to apply the rights and obligations arising from the marriage laws earlier, and it can even be seen as an implicit agreement that these consequences will not apply until after the time of marriage. Here, the couple intended to marry in the future, but it is not unreasonable to contend that this intention indicates that they did not intend to apply the obligations arising from the status of marriage prior to the time of marriage. Therefore, in the absence of other evidence that they intended to apply these obligations prior to the wedding, the spouse is not entitled to a common-law spouse and therefore is not entitled to compensation from the insurer.

<p align="center">ד. במקרה של העדר גמירות דעת חוזית עסקת מתנה תבוטל אף אם הושלמה</p>	<p align="center">ד.</p>
<p align="center">תמש (קריות) 7026-08-21 עזבון המנוחה צ' ב' ל' ר' ס', 09.05.2024, בית משפט לענייני משפחה בקריות, כב' השופטת מאיה לוי</p>	
<p>קשישה שחתמה על חוזים להעברת זכויותיה בדירות כמתנה לביתה ביקשה לחזור בה על אף שהעברת הזכויות הושלמה.</p> <p>בית המשפט קיבל את הבקשה בשל העדר גמירות דעת חוזית מצדה של הקשישה. בעוד שבדומה לחוזה רגיל גם חוזה למתן מתנה נכרת באמצעות הצעה וקיבול אשר צריכות לעמוד בדרישה לגמירות דעת חוזית, הרי שבשל היותו חוזה חד צדדי ישנה חשיבות יתרה לגמירות דעתו של הנותן ויש לוודא מעל לכל ספק כי הנותן פעל מרצונו החופשי וכין אין ליקוי רצון הפוגע בגמירות דעתו החוזית. כאן, מדובר בקשישה בודדה שהייתה תלויה לחלוטין בביתה ובבת שניצלה תלות זו בכדי לדחוק באימה לחתום על חוזה המתנה שנישלו אותה מרכושה והותירו אותה ללא קורת גג. משכך, חוזה המתנה נחתמו תחת עושק ובהעדר גמירות דעת ליתן את המתנות והם בטלים.</p>	
<p>A gift agreement will be voided if the contracultural intent requirement has not been met, even if the transaction was completed</p>	
<p>An elderly woman who signed contracts to transfer her rights in apartments as a gift to her daughter sought withdraw from it, even though the transfer of rights had been completed.</p> <p>The Court accepted the motion due to the lack of contractual intent on the part of the elderly woman. While, similar to a standard contract, a gift contract is completed by an offer and acceptance which must meet the requirement of contractual intent, due to the fact that it is a one-sided contract, the grantor's contractual intent is of a greater importance and it must be verified beyond any doubt that the grantor acted of his own free will and that there is no flaw that impairs his contractual intent. Here, it is a lonely elderly lady who was completely dependent on her daughter and the daughter took advantage of this dependency to pressure her mother into signing the gift contracts that deprived her of her property and left her homeless. Therefore, the gift contracts were unconscionable and in the absence of contractual intent to grant the gifts they are therefore void.</p>	
<p align="center">ה. פרסום לשון הרע מתוך אמונה אישית שהדבר נכון אינו פוטר את המפרסם מאחריות</p>	
<p align="center">ת"א 28614-05-21 לוי נ' עזרי, 09.05.2024, בית משפט השלום ברחובות, כב' השופט ישראל פת</p>	
<p>חבר מועצה של רשות מקומית פרסם פוסט בפייסבוק ובו העביר ביקורת נגד פקח בוועדה המקומית לתכנון ובניה כשהוא מייחס לו התנהלות מושחתת, מתוך אמונה כי פעל בשליחות גורמים פוליטיים לשם הגשת כתב אישום נגדו בגין חריגות בניה שביצע.</p> <p>בית המשפט קיבל את תביעת הפקח וקבע כי הוא זכאי לפיצוי בשל לשון הרע. לשון הרע הינו, בין היתר פרסום שעלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לבזות את האדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו או שעלול לפגוע בעסקו או במקצועו. למפרסם יכולה להיות הגנה אם הפרסומים היו אמת והיה בהם עניין ציבורי, בכפוף לכך שפעל בתום לב. על הפרסום להיות סביר, אין לפרסם דבר שהמפרסם לא האמין באמיתותו, יש לנקוט מראש אמצעים סבירים לשם בחינת אמיתות הפרסום, ואל למפרסם להתכוון לפגוע יתר על המידה. כאן, חבר המועצה אמנם הביע ביקורת מתוך אמונה סובייקטיבית כי הדבר הוא נכון, אך בפועל הפרסום לא היה אמת וחבר המועצה לא נקט מראש באמצעים סבירים לשם בחינת אמיתות הפרסום ואף התכוון לפגוע מעבר לנדרש. לכן, הוא אינו זכאי להגנה בחוק ועליו לפצות את הפקח שמילא תפקידו נאמנה.</p>	
<p>Publishing defamation out of a personal belief that it is true does not by itself absolve the publisher from liability</p>	
<p>A council member of a local authority published a post on Facebook in which he criticized an inspector in the local planning and construction committee, attributing to him a corrupt conduct, believing that he acted on behalf of political parties in order to file an indictment against him for construction irregularities he had carried out.</p> <p>The Court accepted the inspector's claim and held that he should be compensated for defamation. Defamation is, <i>inter alia</i>, a publication that may humiliate a person in the eyes of others or humiliate the person due to its actions, behavior or attributes attributed to it or that may harm its business or profession. The publisher may have a defense under Israeli law if the publications were true and there was a public interest in them, subject to the fact that it acted in good faith. The publication must be reasonable, one must not publish anything that the publisher did not believe to be true, reasonable measures must be taken in advance to examine the truthfulness of the publication and the publisher must not intend to cause undue harm. Here, the council member did express criticism based on a subjective belief that this was true, but in practice the publication was not true and the council member did not take reasonable measures in advance to examine the veracity of the publication and even intended to cause harm beyond such that was required. Therefore, he is not entitled to a defense under law and must compensate the inspector who duly performed his duty.</p>	

<p>בנק העושה שימוש במסמכי לקוח כ"דוגמה" לשימוש על ידי אחרים מפר את חובת הפרטיות של הלקוח</p>	<p>ו.</p>
<p>תא (ב"י) 969-05-23 רן כץ נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, 15.05.2024, בית משפט השלום בבית ים, כב' השופט יאיר חסדיאל</p>	
<p>בנק נטל מסמכים שנמסרו לו על ידי לקוחותיו, לצרכיהם הפרטיים ושכוללים פרטים אישיים שלהם ועשה בהם שימוש בדרך של מסירתם ללקוחות אחרים שלו על מנת שישמשו כמסמכים לדוגמה בהליך שיוך דירות לכלל חברי הקיבוץ כחלק מהליך נטילת המשכנתא.</p> <p>בית המשפט קיבל את תביעת הלקוחות וקבע כי הבנק הפר את חובתו להגנה על פרטיות לקוחותיו ועליו לפצותם. פגיעה בפרטיות היא, בין היתר, "הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדיון לגבי ענייניו הפרטיים של אדם" ו/או "הפרה של חובת סודיות לגבי ענייניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע". בין הבנק ללקוחותיו חובת סודיות מוסדית היסטורית שנובעת ממערכת היחסים החוזית המיוחדת שביניהם. פגיעה בפרטיות שנעשתה ב"תום לב" עשויה לזכות בהגנה אם "נעשתה תוך כדי ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין ובמהלך עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה דרך פרסום ברבים". כאן, הבנק הפר באופן שיטתי את פרטיות של לקוחותיו וחשף פרטים אישיים שהופצו לכלל חברי הקיבוץ, בו הם חברים, למרות שנדרש להימנע מכך. לכן, בנק הסבור כי מסירת פרטים של לקוח אחד לידיעת לקוח אחר ו/או העברת מסמכים של לקוח אחד לידי לקוח אחר, היא חלק מ"ביצוע עיסוקו כדין ובמהלך עבודתו הרגיל" – שומר כספו ופרטיותו ירחק ממנו. נוכח הפגיעה בפרטיות הבנק יפצה את לקוחותיו בגין כל מסמך שהופץ וכולל פרטים אישיים ופרטיים.</p>	
<p>A bank that uses customer documents as an "example" for use by others infringes upon the customer's right to privacy</p>	
<p>A bank took documents given to it by customers, which included their personal details, for their private needs and used them by handing them over to other customers in order for them to be used as sample documents in the procedure of assigning apartments to all kibbutz members as part of the mortgage procedure.</p> <p>The Court accepted the customers' claim and held that the bank has breached its duty to protect the privacy of its customers and must compensate them. Breach of privacy is, <i>inter alia</i>, "breach of the duty of confidentiality established by law regarding a person's private affairs" and/or "breach of the duty of confidentiality regarding a person's private affairs, stipulated in an express or implied agreement". Breach of privacy done in "good faith" may be subject to a defense if "It was done in the course of the tortfeasor's lawful occupation and in the course of its ordinary business, provided that it was not done through public publication". Between the bank and its customers there is a historical institutional duty of confidentiality that stems from the special contractual relationship between them. Therefore, a bank who believes that providing one customer's information to another customer and/or transferring one customer's documents to another customer is part of its "lawful occupation and in the ordinary course of business" - one should keep his money and privacy away therefrom. In view of the breach of privacy, the bank will compensate its customers for each document that was distributed and includes personal and private details.</p>	

התיקון המוצע לחוק תובענות ייצוגיות – האם באמת רלוונטי? / עו"ד שלי וילנר*

עולם העסקים הוא עולם קשה גם כך ובנוסף על הקשיים הרגילים שבהקמת עסק ושימור ההצלחה שלו, עסקים, לרבות עסקים קטנים, חשופים לתביעות סרק שמוגשות על ידי אנשים פרטיים שכל מטרתם היא לנסות ו"לחלוב" את אותם עסקים. אחד הכלים היעילים לסחטנות מעסקים היא תביעה ייצוגית, כאשר התובע הייצוגי לא באמת צריך עילה אמיתית כלשהי אלא רק להגיש את התביעה, כי עסקים יעדיפו להתפשר ולשלם במקום לנהל הליך יקר שגם אם יזכו בו, לא יוכלו לקבל חזרה את שבזבוזו על ההליך. תזכיר חוק ממשלתי שפורסם באפריל, 2024¹, מנסה לצמצם את התופעה, אך נראה שהפתרונות בו רחוקים מלהיות טובים.

תובענה ייצוגית היא פתרון קפיטליסטי נכון וטוב לטיפול בתופעות צרכניות רחבות, מכיוון שכל תובע הינו בעל זכות תביעה כספית קטנה שלא מצדיקה הגשת תביעה ולכן החוק אמור לתמרץ אנשים להגיש תובענה בשם כל ציבור הנפגעים, כאשר הן התובע הייצוגי והן באי כוחו ייהנו מתגמול על כך. עם זאת, התגמול הפך לתמריץ יתר שגרם לספורט לאומי של הגשת תביעות ייצוגיות מכיוון שקל יותר לעסק להתפשר מאשר לנהל הליך ארוך, גם אם העסק כלל לא הפר את החוק, או שהפר אותו בתום לב ובאופן שניתן לתיקון בקלות.

התיקון לחוק מציע פתרונות לא יעילים למלחמה בתביעות סרק ייצוגיות. כך, למשל, הצעה שבעילות מסוימות ניתן יהיה להגיש תובענות כנגד עסקים קטנים לצו עשה בלבד ולא לסעד כספי - פתרון שמבטל גם את התמריץ להגשת תובענות ייצוגיות מוצדקות. פתרון לא יעיל נוסף הוא הגבלת אדם מלהגיש עד 5 תביעות ייצוגיות בשנה – פתרון לא יעיל מכיוון שתמיד ניתן לרשום תובע אחר באופן טכני ולעקוף את המגבלה.

לצד זאת התיקון לחוק מציע גם כמה תיקונים נכונים. למשל, חובת פנייה מוקדמת בטרם הגשת תובענה כנגד עסקים קטנים והגדרת תובענה כטורדנית או קנטרנית במקרה בו נמצא שהנזק שנגרם לחברי הקבוצה הוא בבחינת "זוטי דברים", דהיינו נזק שלא מצדיק מתן פיצוי, שאז ניתן להורות על מחיקת התובענה עוד טרם הדיון הראשון.

תזכיר החוק מנסה להציע פתרונות שיילחמו בהגשת תביעות סרק ייצוגיות אך מתעלם מאחד התמריצים הגדולים ביותר שגורמים להגשת תביעות סרק ייצוגיות והוא אי התאמת בתי המשפט לטפל בתיקים אלה. כך, למשל, תובענת סרק ייצוגית שהוגשה בהרצליה נגד משרדנו בינואר, 2024², סולקה על הסף רק כארבעה חודשים לאחר הגשתה, למרות שכבר בתגובה הראשונה הראינו שמדובר בתובענה סדרתי שלא רק שמעולם לא פנה למשרדנו אלא שהוא גם חדל פירעון, כך שכלל לא יכול משפטית להגיש את ההליך. באופן דומה גם בית המשפט בכפר סבא בחודש מאי, 2024³, סילק על הסף באיחור של ארבעה חודשים מספר תובענות שהגיש אותו פושט רגל. המדובר במשאבים שיפוטיים יקרים וגם משאבים כספיים אדירים לעסקים ורק פתרון שיכריח את בתי המשפט לבדוק מראש תובענות ייצוגיות, עוד לפני שמושקעים בהם משאבים שיפוטיים יקרים וסכומי עתק של העסקים, יחד עם חיוב בעלויות גבוהות של מי שהגיש תביעות סרק, יאפשר לעצור את הספורט הלאומי החדש מבלי לפגוע בתובעים ייצוגיים אמיתיים.

לסיכום, על אף שהתיקון לחוק מציע כמה פתרונות להפחתת התופעה של הגשת תובענות סרק ייצוגיות נגד עסקים קטנים בפרט, נראה כי הוא מתעלם מהסיבות לתופעה ומהדרכים לפתור אותה ובסופו של דבר לא יסייע למנוע את העומס על בתי המשפט ואת ההוצאות האדירות על עסקים.

* עו"ד שלי וילנר הינה עורכת דין המוסמכת בישראל, חלק מצוות משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקדת בדיני חברות, ליטיגציה מסחרית ודיני מקרקעין. עו"ד וילנר בוגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב. עו"ד וילנר מוסמכת על ידי האפוטרופוס הרשמי להחתמה על יפויי כוח מתמשכים. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com

¹ חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 16), התשפ"ד-2024

² ת"צ 44616-01-24 אסף גיל נ' אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון (07.05.2024), בית משפט השלום בהרצליה, כ"ב השופט השלום בהרצליה, כ"ב השופט אמיר ויצנבלט - <https://he.afiklaw.com/caselaw/16432>

³ ת"צ (כפר סבא) 45607-01-24 אסף גיל נ' שטיינמץ עמינח ושות' רואי חשבון (06.05.2024), בית משפט השלום בכפר-סבא, כ"ב השופטת רחל קרלינסקי - <https://he.afiklaw.com/caselaw/16474>

The proposed Israeli Class Actions Law Amendment – Is it Relevant at All? /Shelly Wilner, Adv.:

The business world is difficult enough as it is, and in addition to the day-to-day difficulties of establishing a business and maintaining its success, businesses, including small businesses, are exposed to frivolous lawsuits filed by individuals whose entire purpose is to try and "milk" the business. One of the effective tools for extorting businesses is a class action, when the claimant doesn't really need any real grounds to file it, because a business would prefer to compromise and pay instead of conducting an expensive procedure, because even if it wins, it won't be able to get back its expenses. A government suggested law published April, 2024, attempts to mitigate the phenomenon, but it seems that the solutions it offers are far from being helpful.

A class action is a correct and good capitalistic solution for dealing with broad consumer phenomena, because each claimant has a small financial claim that does not justify, by itself, filing a personal claim, and therefore the law should encourage people to file a claim on behalf of the entire class of claimants, when both the claimant and his attorney will enjoy a reward for doing so. However, the reward has become an over incentive that created a national sport of filing class actions because it is easier for a business to settle than to go through a long process, even if the business did not breach the law at all, or did so in good faith and in a manner that can be easily remedied.

The amendment offers ineffective solutions to combat frivolous class actions. Thus, for example, it suggests that in certain cases it will be possible to file a claim against a small business only for an injunction and not for a financial relief - a solution that also eliminates the incentive to file justified class actions. Another ineffective solution is to limit a person to filing up to 5 class actions per annum - an ineffective solution because it is easy to technically record another claimant and circumvent the limit.

The amendment also offers some effective suggestions, such as an obligation to send a letter prior to filing a claim against a small businesses and defining a claim as troublesome or vexatious if the damage to the members of the class is "minor", i.e. a damage that does not justify compensation, in which case it is possible to order the rejection of the claim even before the first hearing.

The memorandum attempts to offer solutions that will combat the filing of frivolous class actions but ignores one of the biggest incentives to such, which is the unsuitability of the Courts to handle these claims. Thus, for example, a frivolous class action filed in Herzliya against our office in January, 2024, was dismissed only about four months later, even though we already showed in the first response that it is a serial claimant that not only never contacted our office but is also under bankruptcy, and therefore is legally incapable of filing a claim. Similarly, the Court in Kfar Saba in May, 2024, rejected a number of class actions only four months after their filing by the same bankrupt. Such lawsuits mean expensive judicial resources and also enormous financial resources for businesses, and only a solution that forces the Courts to review class actions *a priori*, before expensive judicial resources and huge sums by the business are invested in such, together with charging high costs to those who filed frivolous class actions, may make it possible to stop the new national sport without causing harm to genuine claimants.

In conclusion, although the amendment to the law offers several solutions to reduce the phenomenon of filing frivolous class actions against small businesses in particular, it seems that it ignores the reasons for the phenomenon and the possible solutions and in the end will not help alleviate the burden on the Courts and the huge expenses they impose on businesses.

Shelly Wilner, Adv. is an attorney in the office of Afik & Co. (www.afiklaw.com). Her practice focuses primarily on the commercial and corporate law, litigation and real-estate. Advocate Wilner holds a major in law from the Tel Aviv University. Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis. She is certified in Israel for the execution of lasting powers of attorney. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com